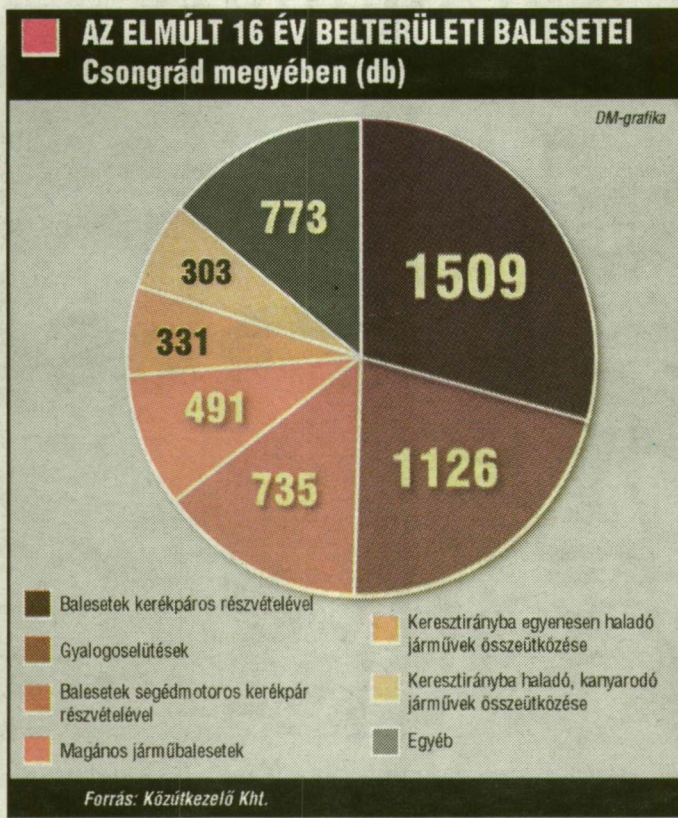

A balesetek felénél gyalogos vagy kerékpáros sérül meg

Több autó, még több dugó

Egyre nehezebben férünk el az utakon, ezért gyakori a településen belüli közlekedési baleset.

Fotó: Schmidt Andrea

Nincs kiút a dugókból a megyei közútkezelő társaság főmérnöke szerint. A helyzet csak romlik, ha hazánkban is annyi autó közlekedik majd az utakon, mint az uniós országokban.

Elfogyott a hely a városokban – mondja Rigó Mihály, a Csongrád Megyei Állami Közútkezelő Kht. főmérnöke. Szeged főútjainak nagy része állami fenntartású út, ezeket kezeli a társaság. Ha ilyen nagy számú gépjármű közlekedik a település belterületén, természetesen kevés lesz a parkolóhely, és torlódások alakulnak ki.

Jelenleg Magyarországon még csak feleannyi autó jut ezer lakosra, mint az Európai Unió országában. Ott majdnem minden második lakosnak van gépkocsija, de hazánkban is gyorsan és folyamatosan nő az autók száma. A fővárosban már szinte állandók a torlódások, de időnként Szegeden is csak araszolni lehet a Belvárosban és egyes főutakon. A megoldást mindenütt a tömegközlekedés fejlesztése jelentené, de az önkor-

mányzatoknak erre nincs elég pénzük, még a jelenlegi színvonalat is nehezen tudják fenntartani.

Ha minden közlekedő ideális körülményeket kapna, akkor sok sávon haladhatnának a személyautók, rengeteg parkolóhely lenne az út szélén, kiváló tömegközlekedés szolgálná a lakókat, széles zöldsáv szegélyezné a járdát, és épülne természetesen kerékpárút is. Csakhogy ehhez ötven-száz méter széles utcák kellenének – mondja a mérnök.

A rendelkezésre álló terület azonban kötött, az épületeket nem lehet arrébb tolni, ezért a forgalom tervezésénél újra el kell osztani a felületeket a közlekedők között. A belterületi baleseti statisztikák pedig arra figyelmeztetnek, hogy a védtelen gyalogosokra, kerékpárosokra jobban kell figyelnie a közlekedésmérnöknek. Tizenhat év összesített adatai azt mutatják, hogy a személyi sérüléssel járó balesetek több mint felénél a járókelőket és biciklistákat ütik el.

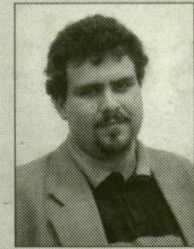
Ha a közlekedés áldozatainak számát sze-

retnének csökkenteni, a mérnök szerint a gyaloglás és a kerékpározás feltételeit kell javítani a városokban. A szakma szabályai szerint elvileg elsőként éppen e két csoport és a tömegközlekedés igényeit kell kielégíteni a közlekedés tervezésénél. Ezután következik az áruszállítás, és utolsó helyre szorulnak a személyautók, ezt a sorrendet azonban a gyakorlatban nehéz érvényesíteni.

Szeged közlekedési problémái azért nem olyan súlyosak, mert itt nem annyira szűkek az utcák, mint a valóban ódon városokban. Rigó Mihály azonban megjegyzi: amikor elkészültek az árvíz után az újjáépítés tervei, és fölépült az új, mérnöki rajzsztalon született város, a hatalmas helyigényű autó mint tömeges közlekedési eszköz, még meg sem jelent az utcákon.

A mérnök szerint a közeljövőben biztosan tovább nő az útfelületet és parkolót igénylő autók száma, ezért a közlekedőknek hosszabb kocsisorokra, parkolási gondokra kell fölkészülniük.

M. B. I.

Mária által Jézushoz

ILLYÉS SZABOLCS

Törékenységre és erőre. Érdekes, hogy alig egy méter választott el tőle, s mégsem volt közelebb, mint a tévében vagy az újságdalokon. Megtört, idős bácsi, jóval kisebb, mint képzeltem. S akkor, az iszonyú távolságból egyszerre magával ragadott az erő, a körös-körül hullámzó tömeg ereje: kiáltások, könnyek és sikolyok. Érezni, hogy része vagyok valami rendkívülinek, hiszen nem csak egy öregember ő, hanem a vezetője és veleje az emberiség legnagyobb intézményének. Egy kicsit félrefordította a fejét, és ránk nézett: arca a betegség kifejezéstelensége, tekintete élet, tűz, erő.

Huszonöt esztendővel ezelőtt szállt fel a fehér füst a Vatikánban: ereje teljében lévő, fiatal bíboros került az egyház élére, Karol Wojtyła, egy lengyel pap. Jelmondatként nemzete „máriás” vallásosságára jellemző ígét választott: „Per Mariam ad Jesum”, azaz Mária által Jézushoz. A béke és a diplomácia pápája lett, vezetésének ideje alatt nagyot fordult az egyház kereke. Negyed század – nagy reformok szelíd megvalósítása, önvizsgálat és heves bocsánatkérés. Engedhetetlen, erővel hordozott erkölcsi tanítás, s mégis népszerűség, határtalan rajongás, még az utolsó dekád gyötrelmeiben is kimondott-kimondatlan „szártság”.

Valamiért megkerültük a gondosan körbeterelt, százezres tömeget, átjutottunk, s iszkoltunk valamiféle hátsó kijárat felé. Egyszerre megnyílt a kordon, s kigördült a jellegzetes autó. Sehol tömeg, sehol kiáltás, csak mi, talán négyen. Még csak biztonságiakból álló gyűrű sem, csak a sofőr, meg távolról pár öltönyös. Épp ugyanúgy állt, megtörtén és hatalmasan. Tekintetéből akkor értettem meg: ő nem holmi sztár, akit a népszerűség éltet. Nem sikítottunk, nem könnyeztünk, azonban kimondatlanul is éreztük, részesei vagyunk valami rendkívülinek: nincs többé kor, távolság, betegség, sem rajongó örület, csak a bizonyosság: egy úton vagyunk, s ő vezet. Még életének végén is hazánk közel hatmillió, s világ egymilliárd hitvalló katolikusként.

Aranyat ért az eső

A héten mintegy 50-60 milliméternyi csapadék esett Csongrád megyében, október első harmada szépitette az eddigi adatokat.

Az egy héten tartó esős időjárás jól tett a talajnak – mondta Cserjési Lajos, az FMV Csongrád megyei hivatalának osztályvezetője. Ennek köszönhetően könnyebben szántanak, vetnek majd az elkövetkezőkben. A cukorrépat vizsont az esők miatt még nem szedték fel, csak eztán fognak

hozzá a munkához a gazdaságok. A szakember szerint közepes termés várható.

Magyarországon január 1-jétől szeptember végéig átlagosan 294 milliméter csapadék hullott, ami 145-tel kevesebb az átlagnál, Csongrád megyében valamivel több, 342 milliméter. Az aszály tehát folytatódott. A talaj nedvességtartalma például a Kiszalföldön csökkent, az Alföld egyes területein viszont kissé növekedett.

F. K.

Határvadászok akciója a végeken

Közel kétezer személyt és ezernél is több autót ellenőriztek a héten a déli végeken tartott határrendészeti akcióban.

A Kiskunhalasi Határőr Igazgatóság 174 kilométernyi szerb-montenegrói-magyar határszakaszon négynapos akciót szervezett a gépkocsiszekeszet és az illegális határátlépések visszaszorítására. – Az akcióba hét határőrizeti, négy határforgalmi kiren-

deltség munkatársait, valamint két határvadász századot és a bünygyi felderítő szolgálat nyomozóit vontuk be – tájékoztatta lapunkat Kovács Iván, a határőr igazgatóság sajtószóvivője. A munkát a készenléti rendőrség MI-2-es helikoptere is segítette. A járőrök a négy nap alatt 1076 gépjárművet ellenőriztek, amelyek közül kettőtől kiderült, hogy lopott. A 2 millió forint értékű Ford Mondeót és a 100 ezret érő 1500-as Ladát Dávod községből lopták el.

A láthatóbb rendőrség a cél

MUNKATÁRSUNKTÓL

A Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányságon Lukács János főkapitány vezetésével a rendőri vezetők és a megye országgyűlési képviselői tanácskoztak tegnap délelőtt. A találkozón elhangzott: a rendőri szerveknél folyamatban lévő büntetőeljárások száma az előző év hasonló időszakához képest csökkent. A személyi sérüléssel közúti balesetek száma a korábbi évekhez hasonlóan alakult. A leg-

több balesetet a gyorsajtás, az elsőbbség meg nem adása, a kanyarodás, illetve az előzés szabályainak megszegése, valamint a helytelen követési távolság okozza.

A rendőrségi állományra a fiatalodás jellemző. Tekintettel az uniós elvárásokra, a városi kapitányságok létszámának növelése, azaz a látható rendőrség megteremtése a cél – hangzott el tegnap a találkozón.

A tanácskozáson Huszár János szabadkai magyar főkonzul tájé-

koztatást adott a Szerbia-Montenegró és Magyarország között november 1-jén életbe lépő vízumkényszer bevezetéséről, valamint az azzal kapcsolatos teendőkről.

A megjelent országgyűlési képviselők – Botka László, Gazdag János, Géczy József, Kozma József (MSZP), Bartha László, Farkas Sándor, Nógrádi Zoltán (Fidesz-MPSZ) és Balogh László (MDF) – elmondták a találkozón, hogy elégedettek a rendőrség munkájával.

Sok képviselő és rendőr is elfér kis helyen.

Fotó: Schmidt Andrea

A homokháti tanyavilágban élők többsége hátrányos helyzetű

Veszélyeztetett gyermekek

Nógrádi Zoltán fideszes országgyűlési képviselő a tanyán élők felzárkóztatására indított programjához állami támogatás kérést. A most elkészült felmérés szerint a homokháti tanyavilágban élő kétezer gyermek nagy része hátrányos helyzetű, a tanyaépületek többsége pedig 55 évnél idősebb.

– A végsőkig küzdünk a tanyán élő gyermekek, illetve családjaik esélyegyenlőségének megteremtéséért – mondta Nógrádi Zoltán fideszes országgyűlési képviselő, móralmi polgármester, aki a felzárkóztatására indított programját a parlament elé szeretné terjeszteni. A tizenöt települést magába foglaló Homokhátságon húszezren laktak tanyán.

Csongrád megye gazdasági helyzete egyre kilátástalanabb, sorra szűnnek meg a nagyobb gyárak. A tanyákon élőkét sújtja leginkább az elszegényedés. Az idén 10 százalékkal nőtt a tanyaiak száma. A lakosok többsége idős, illetve 14 év alatti gyermek. A felmérés szerint a tízezer tanyából 1200-ban lakik gyermek.

A vizsgált épületek öt százalékában nincs villany, minden tizedikben van csak egészséges ivóvíz. A házak fele 1945 előtt épült, mindössze 10 százaléka fiatalabb húszévesnél. A felmérésből az is kiderült, hogy a gyermekek 35 százaléka három, 25 százaléka 3-5, míg 20 százaléka 5-10 kilométert gyalogol naponta a buszhoz. A felnőttek nagy része ingázik, többségük csak nyolc általános iskolai végzettséggel rendelkezik és nem egészen húsz százaléknak van állandó munkahelye.

Az itt élő családok egyre zárkózottabbak, csak későn derülnek ki a problémák. A térség gyermekjóléti szolgálatának adatai alapján meg tudható, hogy az 518 gondozásba vett gyermekből 375 tanyai, a 99 védelembe vettből pedig 82. A családokból kiemelt gyermekek esetében sokkal rosszabbak ezek az arányok.

– Hogy miért harcolunk a tanyaiakért? Erre csak annyit mondok: egy háromgyermekes család közelebbi gyermeke szerint tanyán élni a legjobb – folytatta a polgármester, országgyűlési képviselő, aki már hat éve küzd az úgynevezett tanyaprogram parlamenti elfogadtatásáért.

A tanyákon sok idős ember él. Fotó: Gyenes Kálmán

Nógrádi Zoltán azonban ebben az évben folyamatosan csak rossz híreket kap a jövőt illetően. A költségvetésbe sikeresen beépített tanyai normatívát csökkentik és a tanyagondnoki szolgálat is kevesebb pénzből gazdálkodhat majd 2004-ben. Eddig pályázati pénzből visszavásárolhattak tanyai iskolákat, jövőre ezt már nem támogatja az állam.

A családsegítő szolgálat most 260 forintot kap egy-egy személy után, jövőre már csak 247 forint jár. Ráadásul a tervek szerint az a szolgálat, amely nem tud legalább 5-6 főt ellátni, egy fillér támogatást sem kap.

Az országgyűlési képviselőnek még számos elkövetendő van a tanyákon élők felzárkóztatására, de nem kap semmi segítséget. – Nem nagyon bírom a sikerben, ugyanis a kormány már kimondta döntését a meglévő támogatások csökkentésével, illetve megszüntetésével – tette hozzá végül Nógrádi Zoltán.

KORMOS TAMÁS